

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

ספרים

שמיטה בהלכה

מאת הרב צבי כהן

בהוצאת המחבר

לקראת שנת השמיטה הוציא-לאור המחבר, הידוע בספריו ההלכתיים, את הספרים: **פירות שביעית, שמיטת קרקעות, ושמיטת קרקעות** ופרובול - ספרים המרכזים את ההלכות הנוגעות לדיני שנת השמיטה. טל' 03-6192882.

אמירה לנכרי

מאת הרב שלום-דובער לזין

בהוצאת קה"ת

הלכות האמירה לנכרי הן מהסבוכות ביותר בדיני שבת. המחבר ליקט וסידר את ההלכות הללו, מתוך שולחן-ערוך רבנו הזקן, והגישן בצורה מסודרת ומאירת-עיניים, לצד הערות ומראי-מקומות. 214 עמ'. טל' 03-9606018.

ועשו לי מקדש

מאת הרב זלמן מנחם קורן

בהוצאת הקרן למורשת הכותל המערבי

ספר אלבומי מהודר ובו מידע רחב ומפורט על המקדש - ממצוות המקדש, מקומו וחשיבותו, ועד מבנהו, חלקיו ועוד ועוד. הספר מלווה ציורים ותצלומים מהריבים. 240 עמ'.

מים חיים מהבאר

מאת אברהם לחיאני

בהוצאת המחבר

לקט הגיגים ורעיונות, מוסר ודרך-ארץ על פרשיות השבוע, מאוצר התורה והחסידות. כרך זה הוא על ספר ויקרא. 366 עמ'. טל' 052-6210405.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:34	8:23	7:43	7:28
8:34	9:26	8:36	8:25

ניסת השבת
צאת השבת
פקי-אבות השבוע: פרק א

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915

טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אנחנו יכולים להשתנות

הנטייה הטבעית של כולנו היא לעשות היום מה שעשינו אתמול. "כזה אני", אנחנו נוהגים להצטדק, ואפילו טובעים מהסביבה: "קבלו אותי כמו שאני"

נודש אלו מצבי לפנינו אתגר לא-פשוט. זה חודש הקורא לכל יהודי לעצור, להתבונן, לחשוב. החודש הזה אומר לנו, שהחיים אינם יכולים להיות כסחרחרת בגן-שעשועים. לפחות פעם בשנה חייבים לבחון את מהלך החיים, לערוך מאזן שנתי ולברר לעצמנו אם אכן חיינו מתנהלים בכיוון הנכון ואם אנו משיגים בהם את מה שאנחנו אמורים להשיג.

אלא שלשגרה יש תאוצה משלה, והנטייה הטבעית של כולנו היא לעשות היום מה שעשינו אתמול. "כזה אני", אנחנו נוהגים להצטדק, ואפילו טובעים מהסביבה: "קבלו אותי כמו שאני". איננו אוהבים להיכנע לקריאה המחייבת טלטלה, שינויים מפליגים.

יהודי אינו מוגבל

חשבו על יהודי כבן חמישים-שישים. מדי שנה בשנה הוא נדרש לערוך חשבון-נפש ולעשות תשובה. לכאורה, מה כבר יכול להשתנות אצלו? הוא כבר אדם מגובש, לא נער צעיר שמשנה כיוון כל שני וחמישי. יש לו המעלות שלו והחולשות שלו, הדברים שהוא עושה והדברים שאיננו עושה. לכאורה, כך יישאר עד יומו האחרון, חוץ משינויים זעירים ומזדמנים.

באה היהדות ואומרת: לא, גם אתה יכול וצריך להשתנות. גם אתה נקרא לעשות תשובה. שום דבר אינו סגור וחתום. מה שהיה היה, ועכשיו אפשר וצריך לפתוח דף חדש. גם אם היית 'בסדר', גם אם אתה ירא-שמים ועובד ה' - עדיין עליך להשתנות, להתקדם, לתקן ליקויים; לא לדרוך במקום.

התפיסה הזאת נובעת מראייה מעמיקה של נפש האדם היהודי. נקודת המוצא של היהדות בעניין זה מבוססת על הכרה באין-סופיותה של הנשמה היהודית. יהודי, בפנימיותו, איננו מוגבל. שום דבר אינו יכול לעמוד בפני רצונו האמיתי. לא השכל, לא הרגש, לא ההרגלים, לא הגיל, לא הסביבה. ברגע שירצה באמת לעשות שינוי במהלכי חייו - לא יהיה כוח שיעצור בעדו.

הפנייה של הקב"ה בחודש אלו מופנית אפוא

כלפי כל יהודי. כל אדם מישראל נקרא לעשות מפנה באורח-חייו. מי שלא הניח תפילין ולא שמר שבת עד כה - שיתחיל לקיים זאת מעכשיו. מי ששמר שבת, אך לא הקפיד על תפילה בציבור ועל קביעות-עיתים לתורה - שיתקן את הליקויים האלה. ומי שזוהר לקיים קלה כחמורה, אך מועד פה ושם בלשון-הרע ובכבוד הבריות - שיעשה את התשובה שלו ויחולל את המפנה המתחייב אצלו. זה הרעיון הבסיסי של חודש אלו - קריאה לכל יהודי לשנות את דרכיו לטובה.

לחולל מהפך

הקב"ה אינו מסתפק בקריאת התעוררות בלבד, אלא גם מעניק לנו כוחות לבצע זאת. בימי חודש אלו מאיר הקב"ה את פניו אלינו, מגלה לנו את י"ג מידות הרחמים שלו, ובכך נותן לכל יהודי כוחות עצומים לחולל את המפנה ולשוב אל ה'.

גם אותו אדם מבוגר, אם רק ינצל את הכוחות שניתנים עכשיו - יוכל לחולל מהפך במסלול חייו. אם ירצה, יוכל לקבל החלטות שישנו את אורחות-חייו מן הקצה אל הקצה. שום דבר אינו בלתי-אפשרי. הקב"ה מאפשר הכול. צריך רק לרצות.

כשם שהדברים אמורים לכל אדם, בינו לבין עצמו, כך הם נכונים בהתייחסות ליהודי שני. יש נטייה להדביק תוויות על אנשים, לקבוע מי הטוב ומי הרע, לסמן מי ליבו פתוח ומי ליבו אטום. זו גישה מוטעית מיסודה. חז"ל אמרו, שאחד הדברים המכוסים מליבו של אדם הוא - הנעשה בליבו של חברו. היהודי הציני והקשוח, שלכאורה אינו מקשיב כלל לדבריק, עשוי להתגלות כמי שהדברים פולחים את כליותיו וליבו.

צריך רק לפנות איש אל רעהו מתוך אהבה וחיבה, מתוך רצון כן ואמיתי לעזור זה לזה. בלי התנשאות, בלי איומים והפחדות. לדבר אל הזולת כחבר, כידוד. וחזקה על דברי אמת, היוצאים מן הלב, שגם ייכנסו אל הלב, ותהיה לכולנו שנה טובה ומתוקה.

להשתמש ב'מקל נועם'

ישראל יש לגלות אהבה לכל יהודי, כמאמרו של הבעש"ט שצריכים לחוש אהבת ישראל גם ליהודי הנמצא בקצה העולם.

פיקוח רוחני

זו המשמעות הרוחנית של הציווי "שופטים ושוטרים תיתן לך בכל שעריך": כשם שבעולם הגשמי, כשעוברים את גבול המדינה יש פקחים מיוחדים, המבקרים ובודקים את חפצי הנכנסים – מה מותר להכניס ומה אסור להכניס – כך גם במובן הרוחני: כשיהודי מגיע למקום מסויים, עליו לבחון את כל מה שהוא 'מכניס' לשם, ובאיזו מידה הוא משפיע שם את ההשפעה הנכונה.

עבודה זו צריכה להיעשות מתוך נועם ובאהבת ישראל, ובמיוחד בחודש אלול, חודש הרחמים, שבו מתגלות "ג' מידות הרחמים. התגלות אלוקית זו מקילה עלינו להפיץ את אור היהדות ולזכות בגילוי רחמי העצומים של הקב"ה, בבוא הגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.

(תורת מנחם כרך כו, עמ' 217)

ולהעניש – "רודין את העם... במקל". בעבודה הרוחנית זו העמידה מול יצר הרע, שכנגדו יש להשתמש גם ב'מקל'.

אולם במקל שני סוגים: יש 'מקל חובלים', שבו רודים את היצר, ויש 'מקל נועם', שפועל מתוך אהבה. 'מקל חובלים' עניינו הענשה והרתעה, ואילו 'מקל נועם' עניינו השפעה.

מתוך אהבה

אומרת התורה, שיש להעמיד 'שוטרים' בכל שעריך". שער משמש לכניסה וליציאה. כשם שהאדם צריך לבחון את מה שיוצא מהעולם ונכנס אליו, אל האדם, כך הוא נדרש להשפיע על העולם ולדאוג שבאמצעותו יעבור שפע אלוקי לעולם.

תפקידו של האדם הוא לפתוח 'שער' ולעשות 'דרך', כדי שאפילו פינה נידחת בעולם תהיה קשורה לעיר הבירה' ולהיכל המלכות', שבו נמצא המלך, הקב"ה. עבודה זו צריכה להיעשות בסגנון של 'מקל נועם'. השפעתו של יהודי על העולם שמסביבו היא על-ידי נועם ואהבת

רשת השבוע נפתחת בפסוק המתאים מאוד לעבודת חודש אלול: "שופטים ושוטרים תיתן לך בכל שעריך". נוסף על משמעותו הפשוטה של הפסוק, יש כאן גם משמעות רוחנית, שהאדם נדרש להעמיד 'שופטים' ו'שוטרים' בשערי העיר הקטנה, הלא הוא האדם. זו העבודה בחודש אלול – לשפוט ולבחון את המעשים, הדיבורים והמחשבות של השנה החולפת.

התורה מצווה להעמיד שופטים, שעניינם לשפוט ולבחון כל דבר. כשם שהשופטים, במשמעות הפשוטה, שופטים את בני-האדם, כך ה'שופטים' הרוחניים תפקידם לשפוט את איברי האדם. כל איבר צריך לקיים מצווה מיוחדת (לכן רמ"ח האיברים הם כנגד רמ"ח מצוות-עשה). ובעניין זה צריך להיות משפט צדק – לבחון איך האדם ניצל כל אחד ואחד מאיבריו במהלך השנה החולפת, ואם קיים בו את המצוות שעליו לקיים.

תפקיד השוטרים

אך בזאת לא די. יש צורך גם ב'שוטרים', שבמשמעותם הפשוטה תפקידם לכפות בכוח

מן המעיין צדק צדק תרדוף | מאת הרב אליעזר ברוד

שצריך לרדוף אחריו הוא זה שתורת אמת קובעת ומגדירה כי הוא הצדק שנכון וראוי לעשותו.

(דרשות אל עמי)

אמרת השבוע

אימת הרב

כשישב רבי פסח מליפסק על כיסא הרבנות בעיר יחפוב באו אליו שני אנשים לדין תורה. רבי פסח שמע את טענותיהם ופסק שהאחד זכאי והשני חייב. האיש שחוייב בדיון העז פניו כנגד הרב וסירב לקיים את פסק הדין.

באותו יום, בשעת תפילת המנחה, עלה רבי פסח על הבימה בבית-הכנסת והכריז: "רבתיי, הנני מודיע לכם שאני עוזב את יחפוב!".

נעשה רעש גדול בעיר, וכל בני הקהילה באו אל הרב והתחננו לפניו שלא יעזבם. אולם רבי פסח היה נחוש בדעתו ואמר: "רב צריך שתהא אימתו מוטלת על בני העיר. אם אין האנשים מציייתים לי – שוב איני רשאי להיות לכם לרב".

רדוף אחרי הצדיק

רצונך להאריך ימים? הכנע עצמך לפני כל צדיק וצדיק. זהו שאמרה התורה: "צדק צדק תרדוף למען תחיה" – על-ידי שהאדם רדוף אחרי הצדיק ונכנע לפני כל צדיק וצדיק ומתדבק בו, הוא זוכה שנמשכים אליו חיים.

(הרבי מלובלין)

צדקה כפולה

מי שרודף אחרי הצדקה ומזדרז לתת צדקה, נחשב לו כאילו נתן צדקה כפולה. הדבר רמוז בפסוק "צדק צדק תרדוף" – על-ידי הרדיפה אחרי הצדקה נחשב לו שנתן צדקה פעמיים.

(החיד"א)

צדק גורר צדק

בפסוק זה נרמז מה שאמרו חז"ל במשנה (אבות ד, ב): "מצווה גוררת מצווה ועברה גוררת עברה" – אם אדם נוהג בצדק, הצדק רודף אחריו ומביאו לעוד צדק.

(נפש יהודה)

הרבה מיני צדק

צדק לבד אינו מספיק, כי בעיני בני-האדם יש הרבה מיני צדק. באה התורה ואומרת: הצדק

חיפוש הצדק - בצדק

"צדק צדק תרדוף" (דברים טז, ב). הרדיפה אחרי הצדק צריכה אף היא להיות בצדק, בדרכים ישרות ולא בדרכי שקר ומרמה.

(רבי בונם מפשיסחה)

דרגות בצדק

גם אם אדם משיג מעט צדק ואמת, צריך הוא להתאמץ שלא יחדל מלהוסיף ולרדוף עוד אחר האמת, להגיע לשלמות גבוהה יותר. זהו שנאמר "צדק צדק תרדוף" – לאחר שאדם הגיע לקצת צדק, עליו לרדוף להגיע למדרגה גבוהה יותר בצדק.

(שפת אמת)

הצדק האמיתי

"צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת" (דברים טז, ב). רק כאן נאמר בתורה הלשון "תרדוף", כי בעולם הזה, שהוא עולם השקר, אי-אפשר להגיע לאמת המוחלטת, וצריך תמיד לרדוף אחרי הצדק והאמת. לצדק האמיתי מגיעים בשלמות רק בעולם הבא, כדברי הכתוב: "למען תחיה וירשת", בעולם שכולו חיים.

(שפת אמת)

הגנב והרב

נפשם של תושבי העיר כבר נקעה מהגנבות שנתרבו והלכו. זה אחר זה נעלמו חפצי-ערך מהבתים, וכמעט מדי יום ביומו נודע על עוד גנבה. "מוכרחים לשים קץ לתופעה", אמרו התושבים, אך לאיש מהם לא היה שמץ של מושג על זהותו של הגנב המסתורי.

ליל שבת. העיר קלמייה שרויה בעלטה, בלילה בלי ירח. גם נרות השבת כבר דעכו, ורוב התושבים נמים את שנתם. רק רב העיר, רבי הילל ליכטנשטיין, עודנו יושב רכון על ספריו, שקוע בסוגיה קשה, ואינו חש כלל בזמן החולף.

הוא פותח ספר אחר ספר, מעלעל בהם ובונה בניין מופלא במחשבתו. פינת לימודו של הרב נמצאת בקצה חדר צדדי בבית. שם, ליד שולחן עמוס ספרים, לאורה של עששית קטנה, יושב הרב ועוסק בתורה.

לפתע הוא שומע רחש קל. בתחילה לא שת ליבו לזה. נראה כי זה בעל-חיים כלשהו, אך הרחש הפעם היה שונה, והוא בא מכיוון החלון. הריים רבי הילל את עיניו לעבר החדר הגדול והבחין לתדהמתו באדם המשחיל את ידיו מבעד לחלון, ואוסף את פמוטות הכסף היקרים של אשתו הרבנית. הגנב היה שקוע כל-כך במלאכתו, עד שלא עלה על דעתו כי משהו מביט בו.

מפנה אליו רבי הילל בקול רם ותקיף: "יהודי!". הגנב הריים את עיניו בבהלה. רק אז הבחין ברבי הילל, ולרגע הפסיק את עיסוקו. רבי הילל המשיך: "כיצד תוכל לעבור על האיסור 'לא תגנובו' ועל איסור מוקצה בטלטול הפמוטות בעצם יום השבת?! מדוע אינך חושב על עוגמת הנפש שתיגרם לרבנית כאשר תגלה את היעלמותם של פמוטות השבת?!".

עד מהרה התעשת הגנב, וחייך לעבר הרב חיוך ערמומי. רבי הילל ניסה לדבר על ליבו: "אולי רעב אתה, היכנס-נא לביתי ואגיש לפניך סעודה הגונה".

הגנב פרץ בצחוק קל למשמע דברי הרב, ובעודו מכניס את כלי-הכסף האחרון לשקו השיב לרב: "חבל על דבריך, עוד רגע קל אעזוב את ביתך ולא נראה עוד". הגנב השתלשל במהירות מהחלון ונעלם בחשכת הלילה.

ניגש הרב במהירות אל החלון וקרא: "יהודי יקר! כל מה שלקחת - הרי הוא הפקר גמור". הגנב, שהמפגש עם הרב כבר נראה בעיניו משעשע למדי, שיגר

לעברו תגובה מלגלגת: "איזו צדקות יש בדבריך כאשר רכושך כבר בידו..." שבו הרב ללימודו, ואנחה פרצה מליבו. הוא לא כאב כל-כך את אבדן הפמוטות היקרים כמו את העובדה שיהודי, בן אברהם יצחק ויעקב, ירד לשלף-המדדגה שהוא יכול לגנוב את פמוטות

השבת בעצם ליל שבת-קודש. אך הוא לא הניח למחשבותיו להטרידו יתר על המידה, ועד מהרה שקע מחדש בסוגיה. לא חלף זמן רב והנה שומע הרב קולות מהרחוב. מיד לבש את מעילו ויצא החוצה. מרחוק הבחין בהתקלות, בעוד אנשים נוספים יוצאים גם הם

מבתיים. במרכז ההתקלות עמד שוטר גבוה, זעוף-פנים, וקרא בקול: "תפסתי אותו בשעת מעשה! הנה הדברים שגנב בשק שבידו!". התקרב רבי הילל במהירות, והנה הוא רואה את מיועדו הגנב, שלא מכבר עזב את ביתו, עומד מושפל ליד השוטר האוחז בו ביד איתנה לבל יברח.

"סליחה, אדוני", פנה הרב אל השוטר, וכל הנוכחים השתתקו בציפייה לשמוע את דברי הרב. "ודאי יש כאן טעות ואי-הבנה. האיש לא גנב דבר. חפצי הערך היו בביתי ואני נתתי לו אותם במתנה".

השוטר היה נראה מבלבל. הוא חשש שמא רוצים להערים עליו. מיד פקד על הנוכחים להתפזר והורה כי הרב והגנב יבואו עמו לתחנת המשטרה. בהגיעם לשם הציג השוטר לפני החוקר את תיאור האירוע: "במרו-עיניי ראיתי כיצד השתלשל האיש מחלון בית הרב, מחזיק את כלי הכסף בשק שבידו, ומשם יוצא לרחוב דרך פרצה בחצר. אם אינו גנב, מדוע לא יצא מפתח הבית?".

"ומה בפניך?" שאל החוקר את הגנב עצמו. האיש, נבוך ומבוויש, הודה באשמה: "אכן, גנבתי את הכלים מבית הרב... איש צדיק הוא הרב...".

אך הרב פנה אליו מיד בתוקף: "למה תדבר כן? הלוא נתתי לך הכול במתנה. מדוע אתה אומר שגנבת את הכלים?!".

כאן נראה גם החוקר נבוך ואובד-עצות. מעולם לא נתקל במקרה מוזר כל-כך. הוא ביקש לקרוא לקצין העיר, שהכיר את הרב.

כשהגיע הקצין הגוי ושמע את פרטי הדברים, אמר: "בהכירי את כבוד הרב, הנני יכול לסמוך עליו לגמרי. הגנב נמצא 'בידיים טובות' ובטוח אני שלעולם לא ישוב עוד לגנוב". מיד חתם על טופסי השחרור, נפרד מן הרב בידידות, וציווה לשחרר את הגנב.

הרב והגנב יצאו אל הרחוב, כשהרב אוחז בזרועו בחום ובאהבה. ברגע זה נפתח ליבו של הגנב. ההתרגשות והמבוכה שאחזו בו, הרהורי התשובה והחרטה שבקעו מעומק ליבו, כל אלה פרצו את סכר הדמעות. האיש, שמעון שמו, נפל על צווארי הרב והתייפח כילד קטן: "רבי, סלח לי, מחל לי, כיצד יכולתי לנהוג באטימות-לב כזאת...". הרגיעו רבי הילל ובקול אבהי אמר לו: "דע, כי בכוחה של התשובה להפוך אפילו את הזדונות לזכויות. עתה צא וחשוב כמה זכויות יעמדו לטובתך כאשר תשוב אל ה' באמת...".

האם ידעו תושבי העיר את הסוד מאחורי הקשר האמיץ בין הרב לתלמידו החדש? בין כך ובין כך, תופעת הגיבנות הפוסקה באחת, ותושבי קלמייה נשמו לרווחה.

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

כולו זכאי

דוע מאמרו של רבי יוחנן (סנהדרין צח,א): "אין בן-דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב". משמעות הדברים הפשוטה היא, שהמשיח יגיע דווקא באחד משני המצבים הקיצוניים - או כאשר הטוב יגיע לשיאו, או כאשר הרע יגיע לשיאו.

אולם הדברים דורשים בירור. הרי ידוע לנו שהרע לא ייעלם מן העולם אלא לאחר הגאולה, כאשר "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ", ואילו עד אז עדיין יישאר רע בעולם. איך ייתכן אפוא "דור שכולו זכאי"? ומצד שני, איך ייתכן "דור שכולו חייב" - וכי אפשר להעלות על הדעת דור שאין בו כלל לומדי תורה ומקיימי מצוות?

שתי אפשרויות

המהרש"א (סנהדרין שם) מסביר, ששתי האפשרויות הללו מקבילות למעשה לשתי אפשרויות הגאולה שהוזכרו קודם לכן בגמרא (צז,ב). רבי אליעזר אומר: "אם ישראל עושין תשובה - נגאלין". זה "כולו זכאי" - עם-ישראל עושה תשובה מעצמו, נהיה "זכאי", וזוכה מיד לגאולה. רבי יהושע אומר, שאם עם-ישראל לא יעשה תשובה מעצמו, "הקב"ה מעמיד להן מלך שגורותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה". זה "כולו חייב" - עם-ישראל מצד עצמו שרוי בשפל המדרגה, והקב"ה מאלץ אותו לשוב אליו ולהיות ראוי לגאולה.

המהר"ל מפראג ('נצח-ישראל' פרק לט) מסביר בדרך מעמיקה יותר את משמעות מאמרו של רבי יוחנן. ביאת המשיח היא מציאות חדשה ושלמות חדשה בעולם. על-כן אין היא יכולה לבוא כאשר העולם נמצא במצבו הרגיל, אלא רק באחת משתי האפשרויות: או שהדור נהיה "דור זכאי", שהגיע אל פסגת השלמות ובכך נעשה ראוי להתגלות החדשה של המשיח; או שהוא נהיה "דור חייב", שהידרדר לשפל התחנות ביותר, לריקנות מוחלטת, דבר המאפשר לבנות על קרקע נקייה את העולם החדש של ימות המשיח.

תורת החסידות (מאמרי אדה"ה הקצרים, עמ' תג) מסבירה, שהגאולה באה כאשר הושלמה העבודה של בירור הטוב מהרע. עבודתנו היא להפריד את הרע שהתערבב בטוב ולהציב גבולות ברורים ביניהם. כל עוד הטוב והרע מעורבבים זה בזה - אין הגאולה יכולה לבוא. היא תבוא באחת משתי האפשרויות: או שהטוב ידחה לגמרי את הרע ("דור זכאי"), או שהרע יגבר וישתלט על הטוב ("דור חייב"), ואז יאבידו הקב"ה כליל.

לא יהיה "כולו חייב"

אך אם זה יהיה דור חייב, באיזו זכות תבוא הגאולה? על כך מביאה הגמרא את הפסוק (ישעיה נט,טז) "ירא כי אין איש, וישתומם כי אין מפגיע, ותושע לו זרועו". כלומר, כשהקב"ה יראה שאין לעם-ישראל זכות משלו, יגאל אותו למענו.

הרד"ק (שם) מסביר, שמצב זה יהיה רק בראשית הגאולה. ייתכן מצב ש"לא ישובו בתשובה עד שיראו תחילת הישועה", אבל לאחר שיראו סימני הגאולה - "רוב ישראל ישובו בתשובה". הרד"ק גם אומר, שלא ייתכן דור שכולו חייב - "לא ייתכן שלא יהיה איש ואנשים בישראל צדיקים וטובים שיהיו ראויים לגאולה", אלא הכוונה היא לכללות הדור.

אמרו כמה מצדיקי הדורות האחרונים, שלא יניחו בשום פנים ואופן שיהיה "דור שכולו חייב". אבל אם כך, הרי הברירה היא "דור שכולו זכאי", ואיך זה ייתכן נוכח השפל של הדורות האחרונים? אך מתברר שדווקא משום שמדובר בדור יתום, שבו יש קשיים וניסיונות כבדים כל-כך, קל להחשיבו "דור זכאי". וכך כותב הרב משינאווא ('דברי יחזקאל' על מסכת ר"ה דף יז): "עתה, בעוונתי הרבים, בעקבתא דמשיחא... חשוב ויקר בעיני הקב"ה התורה והתפילה שלנו יותר מבדורות הראשונים".

פתגם חסידי "את הקב"ה אי-אפשר לרמות. גם את הזולת אי-אפשר לרמות לאורך זמן. את מי מצליח האדם לרמות באמת? - רק את עצמו. האם רבותא היא לרמות טיפש?" (הרבי מהר"ש מליובאוויטש)

שוטרים תיתן לך

הרב מוגרבי: "הרבי הורה לשוב לישראל"

יום קיבל את תפקיד רב מחוז הדרום במשטרה. הוא עוסק בכל ענייני היהדות של השוטרים. "אני מוהל מוסמך. מאחוריי כבר 5500 בריתות וכ-1500 חתונות", הוא מספר. "מצאתי את עצמי נדרש לתת מענה גם לבעיות אישיות. השוטרים נמצאים הרבה מחוץ לבתיהם, ומטבע הדברים מתעוררות בעיות של שלום-בית. יש בתים רבים שהצלתי. יש גם מקרים שסייעתי בהליך גירושין מהיר, ללא אווירה עכורה בין הצדדים".

שאיפתו היא "להטמיע את הרבנות בתוך המערכת, כך שיהיה ברור שאי-אפשר לפעול ללא דעת תורה, וללא סיוע הגורמים ההלכתיים במערכת".

גיליונות
שיחת השבוע
בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:
917-892-4908
sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות
רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מליובאוויטש.
גם כיום ניתן לעלות ולהשתטח על
'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח
מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.
ohel chabad lubavitch, 226_20
Francis Lewis Blvd. Cambria
Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545,
Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

ובחרו"ל. "כיהנתי ברבנות היישובים ברוש ותדהר", הוא מספר. "לאחר מכן שלחה אותי הסוכנות להיות רבה של העיר רוסריו שבארגנטינה. מצאתי שם בית-כנסת שבו אלף וחמש-מאות מקומות ישיבה, וכמעט אפס מתפללים. כל ימי עבודתי עם יהודים שאינם שומרי מצוות ומצאתי מסילות ללבבם. הפכתי את התפילה למפגש קהילתי מרתק וחי, שמשך אליו רבים. כשעזבתי, התפללו בבית-הכנסת חמש-מאות איש".

זכייה בהגרלה

את רוסריו נאלץ לעזוב מטעמי ביטחון: "בעקבות התעוררות הקהילה היהודית, התעוררה גם השנאה האנטישמית מצד המוסלמים. הייתי בולט בשטח. כמה פעמים איימו על חיי, הציתו את מכוניתי ואף את ביתי".

הוא עבר לבלגיה, ליד הוריו. אביו, הרב אברהם מוגרבי, הוא רב הקהילה הספרדית באנטוורפן. ואז התערבה יד ההשגחה: "נערכה הגרלה לנסיעה לרבי מליובאוויטש, ואני ורעייתי, שהיא חסידת חב"ד, זכינו בהגרלה. כשעברתי לפני הרבי, אמר לי: 'שוב לישראל. תמצא שם עבודה מצויינת'. בלי לשאול שאלות ארזנו וחזרנו".

בעיות שלום-בית

ביום שהגיעו לארץ נפגש באקראי עם הרב אברהם חזן, שהיה אז הרב הראשי למשטרה. הוא אמר לו: "אני מחפש אותך, יש לי תפקיד בשבילך". באותו

יש המשטרה קיבל הוראה שנגדה את אמונתו. הוא סירב לבצעה והועמד לדין. הרב בא לעזרתו והסביר למפקד את הבעיה שלפניה עמד השוטר, ובעקבות זאת התלונה בוטלה. המילים האלה נשמעות מזכרות באווירת הימים האלה, אך זו שגרת-חיים בעבור סנ"צ הרב אליהו מוגרבי, רבה של משטרת ישראל. המקרה המתואר לעיל אירע בחוקר משטרת שחזר בתשובה, וביום שבת-קודש הורו לו לחקור תאונת דרכים שאירעה בשבת ולא היו בה נפגעים. הוא סירב לחלל את השבת בעבור משימה שאינה בגדר פיקוח-נפש. הרב התייצב לימינו וסייע לו. עוד דוגמה: "שוטר מ'מרכז שירות לאזרח' התלונן לפני שמחייבים אותו להקליד בשבת תלונות שאינן פיקוח-נפש. שוחחתי עם המפקדים והצלחתי להגיע לסיכום שמנע מהשוטר לחלל את השבת".

שליחות בארגנטינה

שמירת המצוות במשטרה אינה קלה כל-כך. "שוטר, שהוא חלק מכוחות הביטחון של המדינה, צריך לתת שירות שבעה ימים בשבוע, 365 ימים בשנה", מסביר הרב מוגרבי. "יש תופעה מבורכת של חזרה בתשובה בקרב שוטרים, שהגיעה למספרים מרשימים. המגמה הזאת יוצרת בעיות, אולם בצמרת המשטרה יש נכונות כנה לסייע לשומרי המצוות, ולכל בעיה יש פתרון הלכתי". הרב מוגרבי מונה לתפקידו לפני כשבעה חודשים. קודם לכן מילא שורת תפקידים רבניים בארץ

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

טפילים בדגים מעובדים

שאלה: האם יש בעיות של תולעים בדגים מלוחים ומעושנים?

תשובה: כל מאכל המוחזק שיש בו חרקים, אסור באכילה עד שייבדק היטב ויוסרו ממנו כל החרקים. חז"ל אמרו ש"בריה אינה בטלה", וכל עוד עלול להימצא חרק שלם בתוך המאכל, המאכל כולו אסור. שנים רבות ידוע שבדגים רבים מצויים טפילים מכמה וכמה סוגים, המגיעים עם הדגים מן הים. במיוחד חייבים לנקות היטב את חלל הדג, ועדיף שלא להשתמש כלל באיברי הפנים (מעיים, כבד, חלב, ביצים וכל השאר), הקשים לניקוי.

העובדה שדגים מלוחים, מעושנים, כבושים ומבושלים, שבהם עלולים להימצא טפילים, נמכרים ללא מחאה מצד הרבנות, אינה אומרת שאין בהם בעיות - ממש כמו שמוכרים בשוק ובחנויות פירות וירקות טריים

ויבשים, ובכלל זה כאלה שמוחזקים בחרקים, ואסור לאוכלם ללא בדיקה וניקוי מדוקדקים. אין הכשר טוב על 'פיקלינג', שהוא הרינג מעושן עם הקרביים (ויש אוסרים אפילו שפרוטים, אף ששיכחות הטפילים בהם נמוכה יחסית). הבעיה קיימת גם בדגי הליבוט, מקרל, בקלה, ולעיתים אף בסוגי סרדיניים ועוד. במפעלים שבהשגחה טובה משתדלים לנקות את הדגים לגמרי ולא להשאיר מאומה מאיברי הפנים, אלא את בשר הדג עצמו ('פילה' שלם או פרוסות נקיות). בשירותי הסעדה שבהשגחה טובה אין מרשים להכניס 'בקלה צעיר' שלם, כי מכניסים אותו כמות-שהוא קפוא לבישול (ואף שהדג הוא ללא קרביים, נשארו בו מעט מאיברי הפנים והקרומים בדופנות הבטן, שבהם מצויים הטפילים).

מקורות: שו"ע יו"ד סי' פד ס"ח, וסי' ק ס"א, ונו"כ. דרכי תשובה, יו"ד סי' פד ס"ק קפ"ט. מדריך הנשורת של העדה החרדית. וראה בספר בדיקת המזון הכלכה ח"ב עמ' 585.

Levi Hartman
לוי הרטמן
Office: 718-871-8282 x128
Cell: 646-335-8818
Fax: 718-633-0499
www.levifunding.com
3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218
דובר עברית

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222
www.esofer.com
A HaSofer Company